

publikatie-exemplaar ter visie

van 16 april 2021 tot en met 27 mei 2021

zie voorwaarden
omgevingsvergunning

Nader Soortenonderzoek Wet natuurbescherming

woningen /appartementen

Stijgbeugel 32

3833 XE Leusden

Behoort bij het besluit van
Het College van gemeente leusden

d.d. 23 november 2021 nr. Wabo-2020-291

H.W. de Graaf

H.W. de Graaf-Koelewijn

a. De constructie (onderdelen) met bevestigingen en/of verankeringen c.a. moeten worden uitgevoerd volgens berekeningsuitgangspunten van de verantwoordelijke architect/bouwkundige en de daarop gebaseerde werktekeningen.
- De Omgevingsvergunning.
- De Gemeentelijke Bouwverordening.
b. De (hoofd)constructeur dient toezicht te worden gehouden op een juiste en zorgvuldige uitvoering van de betreffende constructies.

c. Eventueel geplaatste opmerkingen (behorend bij het Besluit) in berekening(en) en/of op tekening(en) dan wel aanwijzingen op het werk moeten worden nagekomen.

d. De vergunninghouder dan wel zijn adviseur(s) en/of bouwer zijn verantwoordelijk voor het juist nakomen van de verleende omgevingsvergunning.
De Gemeente is niet verantwoordelijk

Nader Soortenonderzoek Wet natuurbescherming

Verbouwing 6 woningen /appartementen

Stijgbeugel 32

3833 XE Leusden

Foto 1: vooraanzicht projectlocatie.
 (foto Botani-Specialist)

Foto 2: achteraanzicht projectlocatie.
 (foto Botani-Specialist)

Opdrachtgever	
Contactpersoon	

Uitvoering	Botani Specialist	
	Dossiernummer	SOFF20200709HB
	Versie	D1 09-07-2020
	Behandeld door	
	Datum	9 juli 2020

Botani-Specialist

Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van Botani-Specialist.

Inhoudsopgave:

1	Aanleiding en Doel	4
2	Conclusies en aanbevelingen	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Beschermde soorten	5
3	Advies	6
4	Beschrijving situatie	7
4.1	Omschrijving gebied	7
4.2	Omschrijving bebouwing en perceel	8
4.3	Omschrijving bouwplannen	10
4.4	Aanpak aanvullend soortenonderzoek	12
5	Bevindingen	13
5.1	Bevindingen in relatie met Wet natuurbescherming	13
6	Aanbevelingen	16
6.1	Algemene zorgplicht	16
6.2	Effecten verbouwing	16
6.3	Overtreding en verbodsbepalingen	18
6.4	Waarnemingen beschermde srt. tijdens werkzaamheden	20
7	Literatuur:	21
	Bijlage 1 Werkprotocol	22
	Bijlage 2 Ecologisch logboek	23

1 Aanleiding en Doel

In opdracht van [redacted], eigenaren van het complex, heeft Botani Specialist een nader onderzoek beschermde flora en fauna uitgevoerd rond en op het wooncomplex aan de Stijgbeugel 32 te Leusden.

Uit de rapportage Quickscan flora en fauna (Wnb20200512HB), opgesteld door Botani Specialist, werd geadviseerd om nader te onderzoeken of met name vleermuizen, gierzwaluwen of mussen het complex gebruiken als vaste rust-, verblijf- of nestplaats.

Nabij de overgangen dakkapellen met het pannendak, onder de onderste rij dakpannen, onder enkele goten en aan de kopgevelkant zijn mogelijk ingangen voor bovengenoemde soorten.

Het plan is om de bestaande bebouwing te transformeren naar 15 appartementen. Deze transformatie gaat gepaard met een uitbreiding van 4 meter aan de achterzijde van de begane grond; de eerste verdieping krijgt een uitbouw van 2 meter en een dakterras; de bovenste verdieping krijgt eveneens een dakterras. Het aanzicht van de woningen aan, met name aan de achterzijde, zal een behoorlijke wijziging ondergaan.

Voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning is het noodzakelijk om een ruimtelijke onderbouwing op te stellen. Een onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing is een Quickscan en naar aanleiding van de Quickscan een (beperkt) nader onderzoek flora en fauna om te weten te komen of er mogelijk nadelige effecten kunnen ontstaan op beschermde flora en fauna bij het realiseren van deze transformatie.

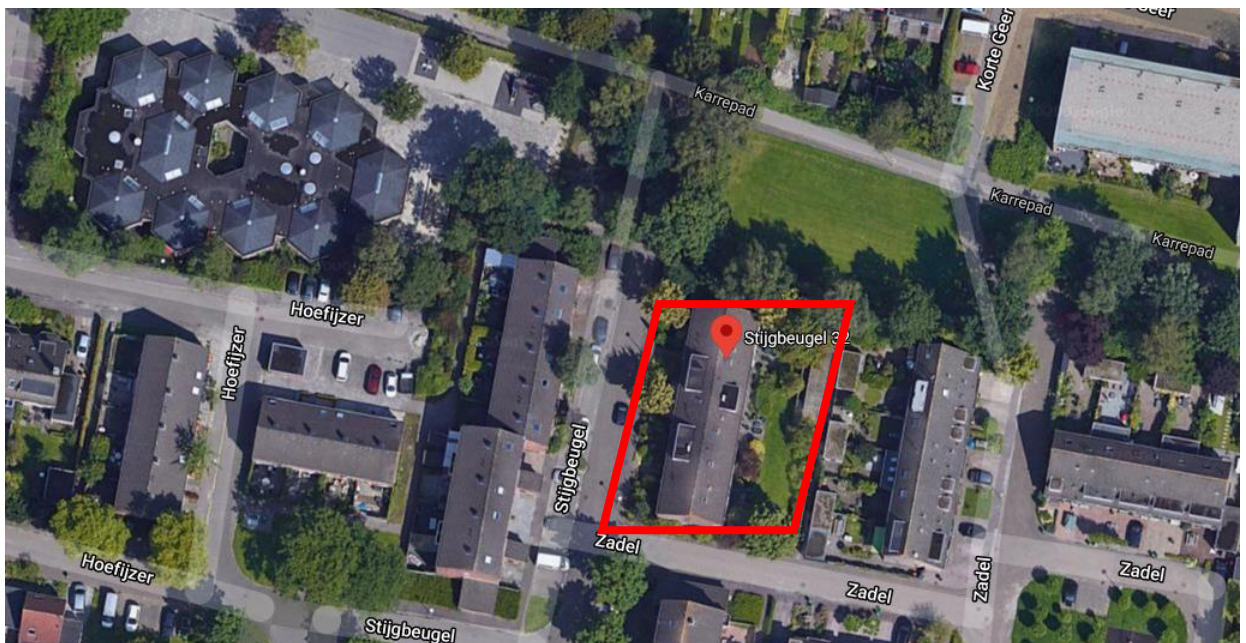

Foto 3: satellietfoto met het wooncomplex incl. tuinen. (foto google-maps)

2 Conclusies

2.1 Algemeen

Het huidige wooncomplex zou zich kunnen lenen voor het vestigen van beschermde diersoorten. Ook de beplanting in met name de achtertuinen, biedt mogelijkheden voor vaste of tijdelijke rust- en verblijf of foerageerplaatsen voor dieren.

Afhankelijk van de mogelijke soorten, het tijdspad en het plan van aanpak kan de transformatie substantiële gevolgen hebben voor beschermde soorten.

Invloed vanuit gebieden welke bekend zijn als Natuur Netwerk Nederland is hier mogelijk (ca 200 meter).

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen op het perceel in de voor- en achtertuin.

Gedurende de 2 bezoeken op 19 juni (avond) en 26 juni (ochtend) zijn waarneming vastgesteld van de volgende beschermde soorten: vleermuissoorten, gierzwaluwen en huismussen.

Er zijn geen waarnemingen gedaan dat bovengenoemde soorten gebruik maken van het complex als permanent of tijdelijk rust-, verblijf- of nestplaats.

2.2 Beschermde soorten

Vleermuizen

Gedurende de avond- en ochtendinventarisatie zijn waarnemingen geconstateerd van de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis. Beide soorten zijn streng beschermd volgens de Europese Habitatrichtlijn-soorten conform art. 3.20 Wnb. De waarnemingen zijn vastgelegd zowel in de avonduren als in de ochtenduren. Het gaat om vleermuissoorten welke langs vliegen aan de voor- en achterzijde van het complex komende vanaf de boombeplanting aan het Karrepad en vliegend richting Burgemeester van der Postlaan mogelijk richting het weidegebied van Natuur Netwerk Nederland aan de zuidoostzijde van Leusden.

In- en uitvliegbewegingen zijn niet waargenomen uit holten onder de dakpannen, dakkapellen en ruimten onder de goten of dilatatievoegen aan de kopzijde van het complex.

Gierzwaluwen

De beschermde soort gierzwaluw (Vogelrichtlijn conform art 3.1 Wnb) is gedurende de avondinventarisatie enkele keren waargenomen, hoogvliegend boven de woonwijk. Niet waargenomen is dat deze soort gebruik maakt van holten nabij de dakkapellen of openingen onder de goten.

Huismussen

De beschermde soort huismus (Vogelrichtlijn conform art 3.1 Wnb) is gedurende de avond- en ochtendinventarisatie enkele keren waargenomen, verblijvend in de beplanting in de achtertuin naast de Zadel. Deze soort heeft gedurende de observaties geen gebruik gemaakt van de holten in het complex. Op de goten zijn geen roepende mannetjes waargenomen en geen nestmaterialen zijn aangetroffen.

Op de goten van het appartementencomplex Stijgbeugel 2-30 zijn wel huismussen waargenomen. Ook op en nabij de woningen van de Zadel (hofje) zijn ook diverse waarnemingen gedaan.

3 Advies

Botani Specialist heeft weliswaar beschermde diersoorten waargenomen rond het wooncomplex maar geen van de soorten maakten gebruik van het complex. Het valt natuurlijk niet uit te sluiten dat bovenvermelde soorten (vleermuis en huismus) op andere momenten of andere jaargetijden wel gebruik maken van het complex.

De gierzwaluw is in Nederland aanwezig tussen eind april en begin augustus; deze soort maakt alleen gebruik van met name woningen gedurende de nestperiode (komt jaarlijks terug naar dezelfde locatie). De rest van de periode is deze soort altijd in de lucht.

De vleermuizen kunnen het complex gebruiken als winterverblijf, maar daar zijn nu geen sporen van aangetroffen.

Het is niet nodig om een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen bij de provincie Utrecht. De beschermde soorten maken geen gebruik gedurende de observatieperiode van het complex. De waargenomen soorten worden in geen geval bedreigd in hun voortbestaan door de uitvoering van de verbouwingswerkzaamheden. Werkzaamheden welke rust- en verblijfplaatsen van zoogdieren en vogels verstoren of beschadigen, moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en zoveel mogelijk buiten het broedseizoen te werken. Indien dit niet mogelijk is dan dient aantoonbaar onderzocht te worden, door een deskundige, dat nesten, eieren en jongen niet beschadigd raken. Verstandig is ook om speten, gaten in de muren en overgang naar dak zoveel mogelijk te dichten.

Het is belangrijk om deze rapportage en de Quicksan (Wnb20200512HB) tijdens de werkzaamheden ter inzage te hebben liggen op locatie.

Bij het verwijderen van dakpannen en goten moet er altijd gekeken worden door een deskundige of er toch beschermde soorten aanwezig zijn.

Het opvolgen van het werkprotocol (bijlage 1) en het bijhouden van een ecologisch logboek (bijlage 2) is raadzaam om bij controle gegevens te kunnen overleggen.

Zorgplicht geldt voor alle dier- en plantensoorten (niet bewust en onnodig verstoren en doden van soorten).

Compenserende of mitigerende maatregelen zijn niet nodig. In het kader van Natuurinclusief (ver)bouwen is het wellicht mogelijk, in overleg met de architect, verblijfplaatsen te creëren voor vleermuizen en huismussen. Ideeën zijn te vinden in het boek Stadsnatuur maken (nai010 uitgevers) of de gedragscode Natuurinclusief (ver)bouwen.

4 Beschrijving Situatie

4.1 Omschrijving gebied

Het wooncomplex ligt nabij het centrum van Leusden in de provincie Utrecht. Kenmerken voor dit gedeelte van de woonwijk Leusden Centrum West bestaan uit deels eengezinswoningen en appartementen met daartussen veel groenstructuren o.a. Karrepad met veel struik en boombeplantingen met kruiden laag. De groene structuren verbinden elkaar, diverse woonwijken en Natuur Netwerk Nederland gelegen aan de west en zuidoostzijde van de gemeente Leusden.

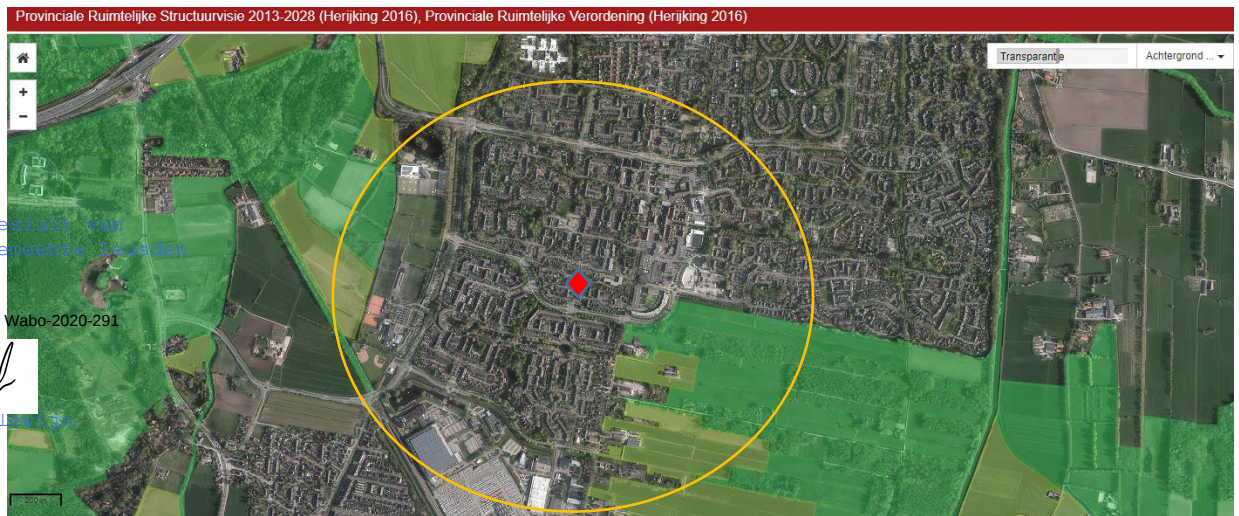

Foto 4: ligging plangebied t.o.v. Natuur Netwerk Nederland en Groene contour van de Provinciale Ruimtelijk Structuurvisie 2013-2028. (straal ca. 900 meter)
(foto Ruimtelijke plannen provincie Utrecht)

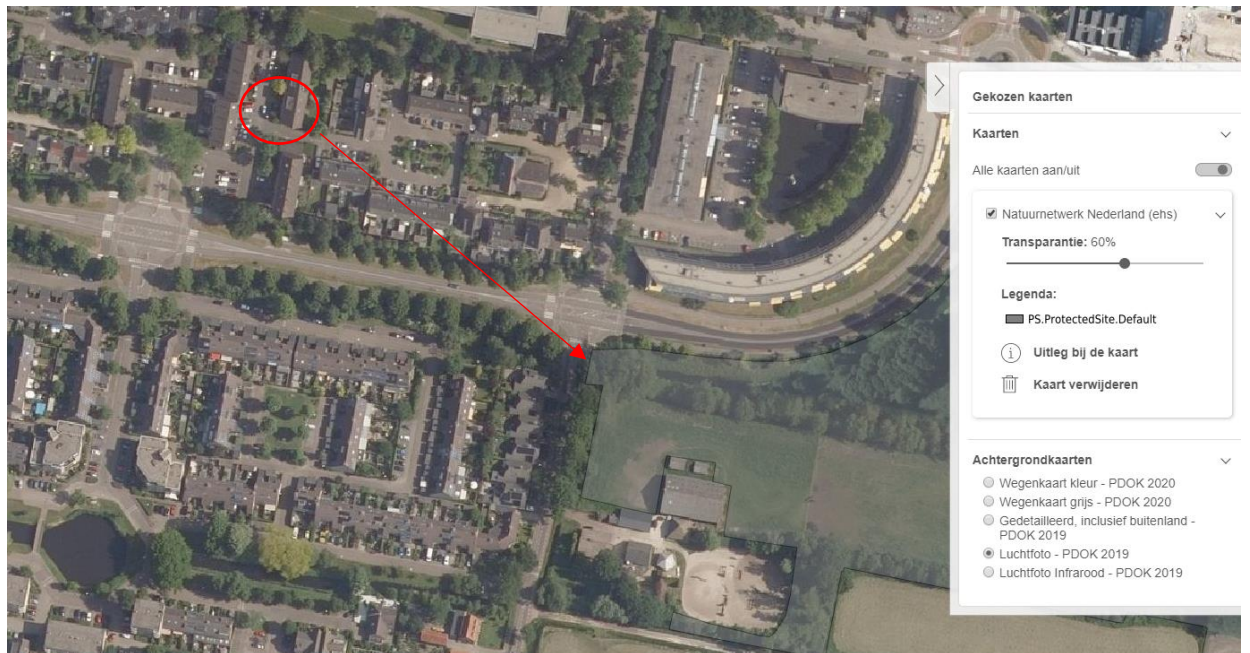

Foto 5: detailligging plangebied t.o.v. Natuur Netwerk Nederland ca. 200 meter.
(foto Atlas Natuur Kapitaal)

4.2 Omschrijving bebouwing en perceel

Het huidige wooncomplex bestaat ogenschijnlijk uit een woonblok van 6 huizen maar alle woningen zijn onderling op alle etages onderling verbonden. Het woonblok was eigendom van Abrona Woonvoorziening bewoond door mensen met een verstandelijk handicap.

De kleine voortuinen bestaan uit een pad naar de voordeuren en uit wat verruigt siergroen. De min of meer gezamenlijke achtertuin bestaat deels uit een fietsenberging, bestrating, verruigt gras en struik- / boombeplanting.

Het woonblok bestaat uit een begane grond gedeelte, een eerste etage en daarboven een zolderetage met schuin dak en 3 grote dakkapellen, twee aan de voorzijde en één aan de achterzijde. De muren zijn opgetrokken van metselsteen en het schuine dak bestaat uit betonpannen.

De nieuwe eigenaren, mevr. [REDACTED], zijn van plan om het wooncomplex ingrijpend te veranderen waarbij met name de achterzijde ingrijpend wordt gewijzigd.

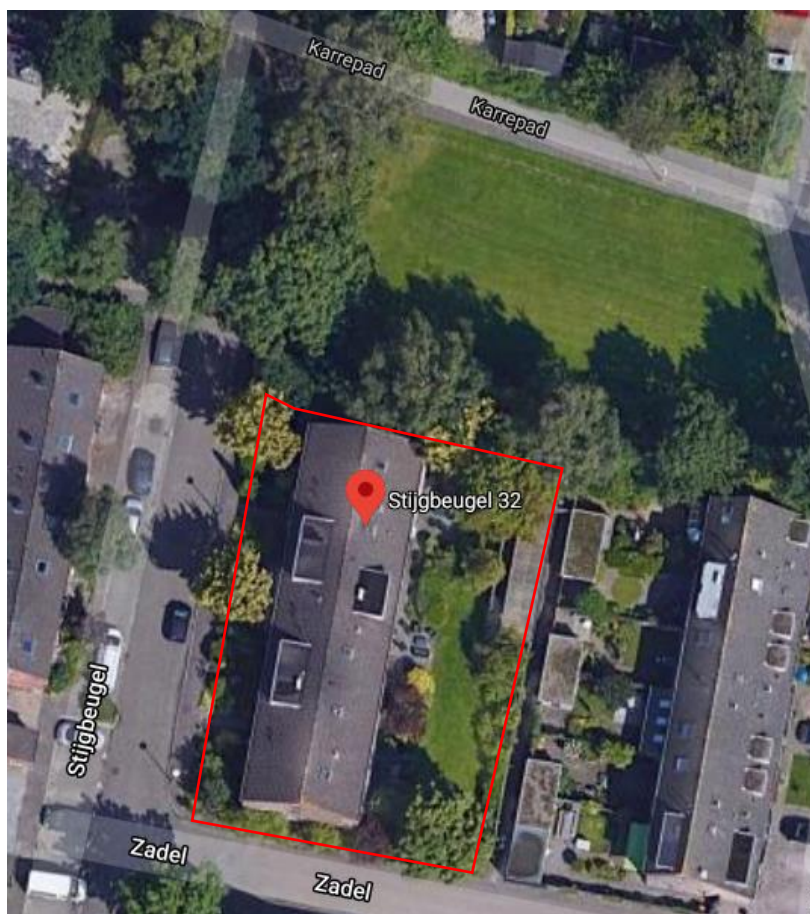

Foto 6: huidige woonblok met tuinen en fietsenberging. (foto Google-Maps)

*Foto 7: overzicht zuidgevel (Zadel).
(foto Botani-Specialist)*

*Foto 8: overzicht pannendak z.o-zijde.
(foto Botani-Specialist)*

*Foto 9: pannendak n.w-zijde gezien
dakkapel. (foto Botani-Specialist)*

*Foto 10: pannendak z.o-zijde gezien vanuit
dakkapel. (foto Botani-Specialist)*

Foto 11 & 12: overzichten van de gezamenlijke achtertuin. (foto Botani-Specialist)

4.3 Omschrijving bouwplannen

De huidige eigenaren zijn van plan het huidige wooncomplex te verbouwen naar 12 driekamerwoningen. Daarbij zal de achtergevel ingrijpend veranderen; op de begane grond wordt 4 meter uitgebreid, de eerste verdieping 2 meter met dakterras en de tweede verdieping krijgt een dakterras. De contouren van het dak, voor en achter, gaan volgens de tekening ook flink veranderen.

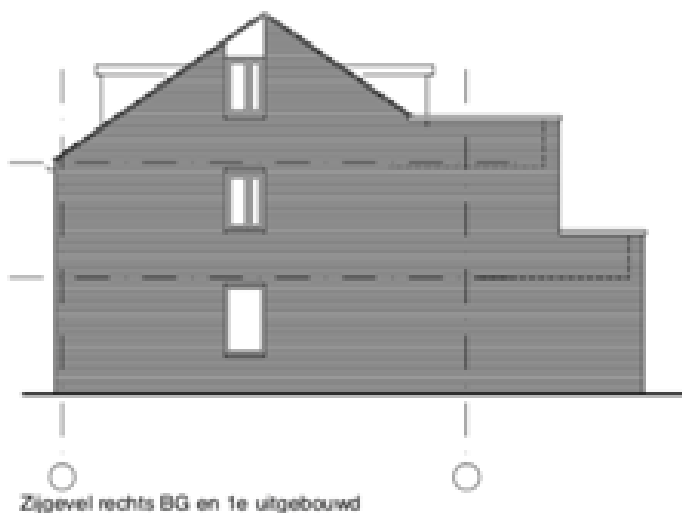

Foto 13: overzicht verbouwplannen achtergevel. (foto Mees Ruimte & Milieu)

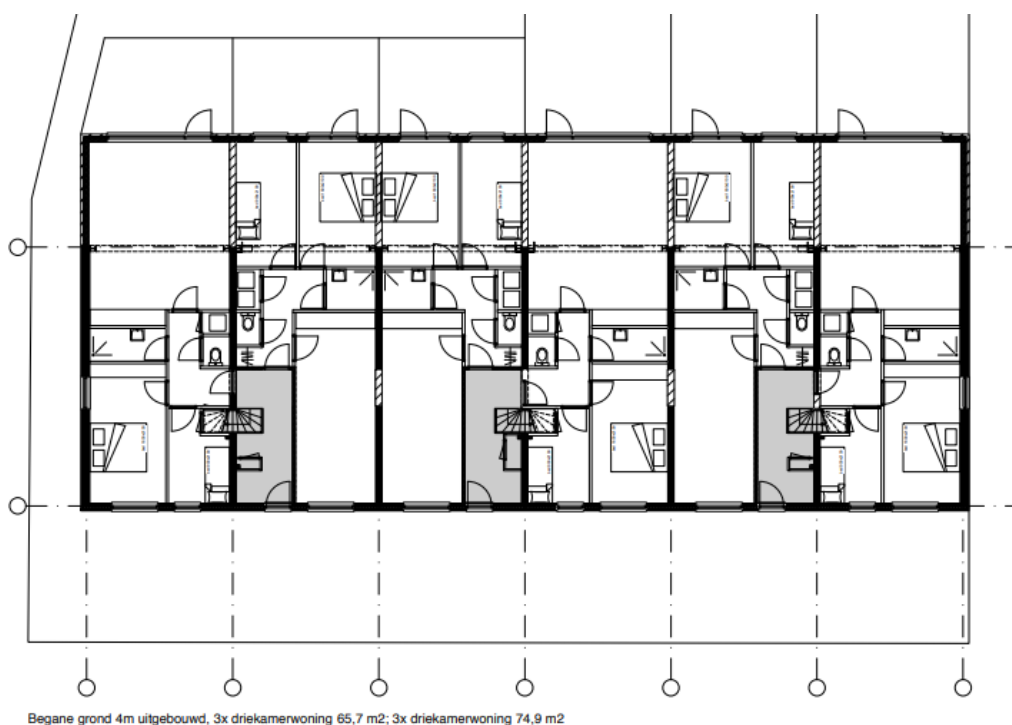
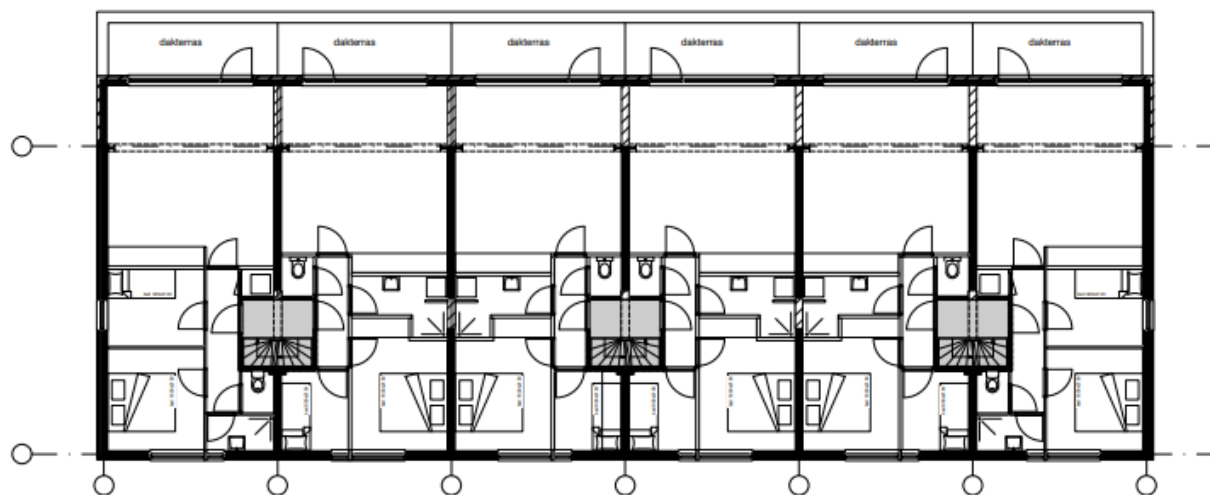
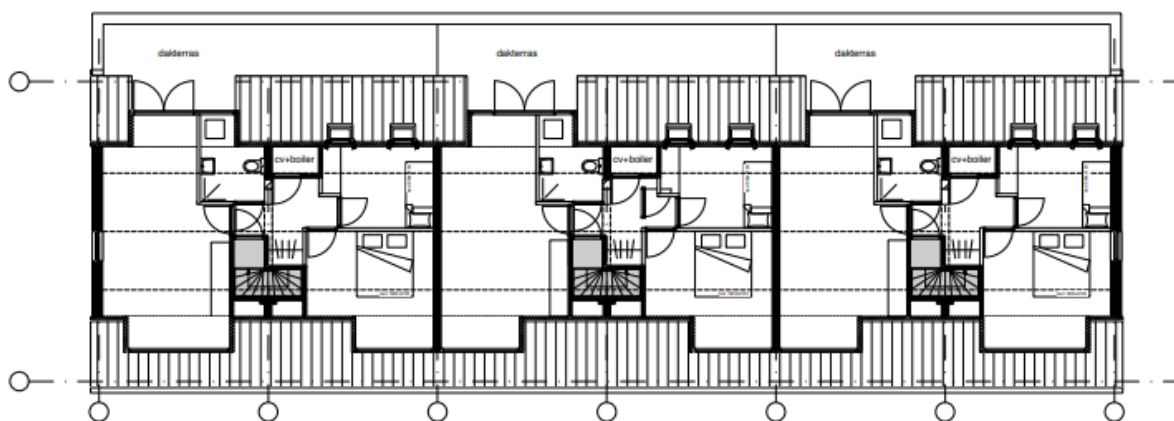

Foto 14: bouwtekening begane grond. (foto Mees Ruimte & Milieu)

1e verdieping 2m uitgebouwd. 6x driekamerwoning 60.2 m²

Foto 15: bouwtekening eerste verdieping met dakterrassen. (foto Mees Ruimte & Milieu)

2e verdieping, bij uitgebouwde 1e verdieping

Foto 16: bouwtekening tweede verdieping bij uitgebouwde eerste verdieping. (foto Mees Ruimte & Milieu)

4.4 Aanpak aanvullend soortenonderzoek beschermde soorten

Het eerste veldonderzoek (Quickscan Wnb20200512HB) is uitgevoerd op 8 mei 2020 tussen 11.00 – 12:30 uur. De weersomstandigheden waren goed, 20°C, zonnig, windkracht 2 Bft.

In overleg met de eigenaren is voorgesteld om eerst op 2 passende momenten een aanvullend natuuronderzoek uit te voeren. Afhankelijk van de bevinden zou dan nog vervolgonderzoeken moeten plaatsvinden indien beschermde diersoorten gebruik maken van het complex.

Op 19 juni 2020 van 20:30 – 00:15 uur is geïnventariseerd op de soorten gierzwaluw, huismus en vleermuis. De protocollen schrijven voor dat 2 uur voor zonsondergang met name de gierzwaluw gemonitord kan worden en in mindere mate de huismus. De vleermuissoorten kunnen geïnventariseerd worden vanaf zonsondergang (22:15 uur) tot de voorgeschreven 2 uur na zonsondergang (00:15 uur).

De weersomstandigheden waren heel goed, bij de start boven de 20°C, onbewolkt en minder dan windkracht 2 Bft.

Op 26 juni 2020 van 3:30 – 5:20 uur heeft een vleermuisinventarisatie plaatsgevonden om paarverblijfplaatsen te vinden. Daarna is geïnventariseerd op de aanwezigheid van de huismus.

De weersomstandigheden waren ook nu heel goed, bij de start boven de 18°C, lichte wolkenvelden en minder dan windkracht 2 Bft. De lange termijn weersvoorspelling was slecht (wind en regen), waardoor Botani Specialist deze inventarisatie iets eerder heeft uitgevoerd dan dat de protocollen voorschrijven.

De methoden en hulpmiddelen van het onderzoek waren de volgende:

- (deel) kennisdocument vleermuisprotocol gewone dwergvleermuis (BIJ12)
- (deel) vleermuisprotocol (Netwerk Groen Bureaus)
- (deel) huismusprotocol (Netwerk Groene Bureaus)
- Verrekijker
- Warmte-/infraroodcamera (Helion XP38)
- Batdetector (EchoMeter Touch 2 Pro)
- Universele endoscoop / digitale inspectiecamera met flexibele cameralens (Bosch)

Vooraf aan de inventarisaties heeft Botani Specialist een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij vrij beschikbare informatie is ingewonnen zoals de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Ook is beoordeeld of het plangebied binnen de invloedssfeer ligt van Natura 2000 gebieden, Natuur Netwerk Nederland (NNN) en/of Utrechts Natuurnetwerk.

De voorgeschreven protocollen zijn bestudeerd en de toepasbaarheid is beoordeeld voor deze inventarisatie.

5 Bevindingen

5.1 Bevindingen in relatie Wet natuurbescherming

Zoogdieren - Vleermuizen

Zowel in de avond- als ochtenduren (2 uur na- en voorzonsonopkomst) zijn er waarnemingen vastgesteld van de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis. Onder de vleermuissoorten zijn dit algemeen voorkomende soorten. Zowel uit de visuele waarnemingen als de registratie met de batdetector blijkt dat beide soorten een route volgen langs het complex aan de voor- en achterzijde vanaf het Karrepad richting Burgemeester van der Postlaan. Mogelijk vliegen ze langs de straatbomen richting het weidegebied ten zuidoosten van het plangebied om aldaar te foerageren. **1**

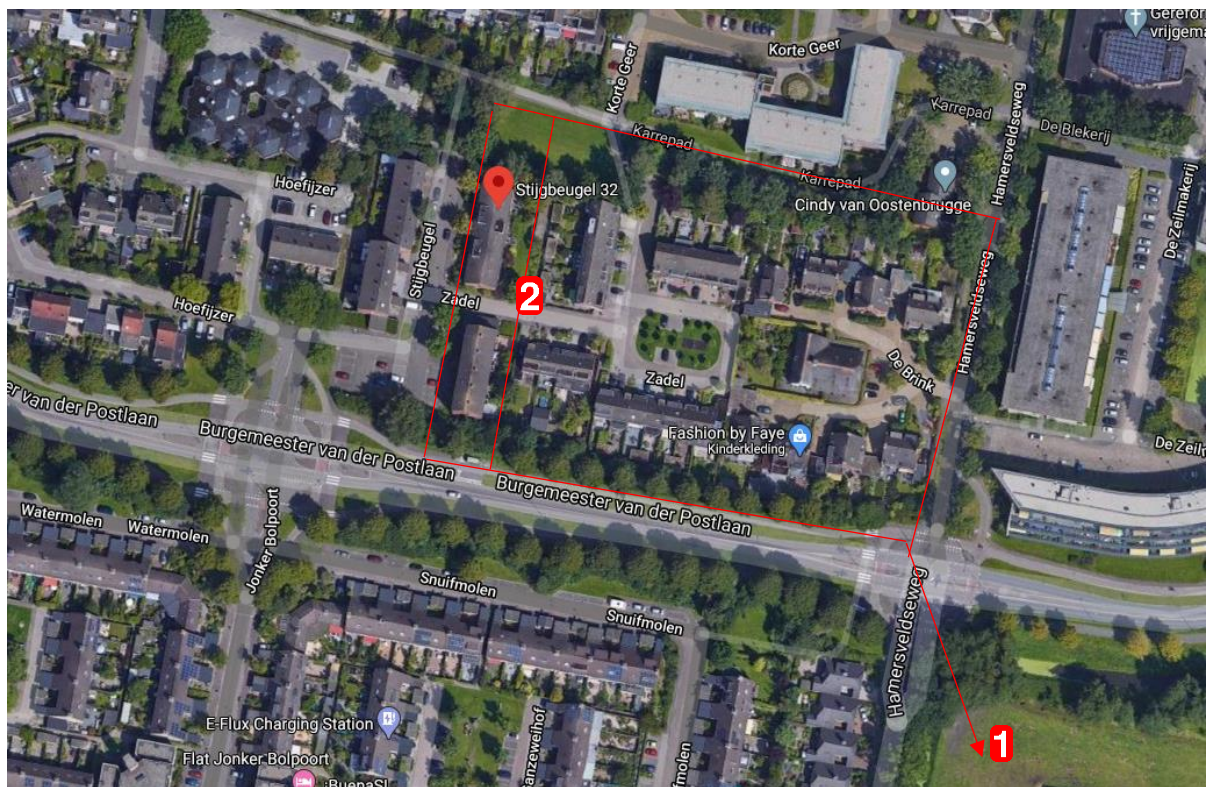

Foto 17: satellietfoto met mogelijk de vliegroutes van vleermuizen. (foto google-maps)

Rondom de boom in de achtertuin naast Zadel cirkelen regelmatig vleermuizen, rondom en in de boom leven veel insecten waar de vleermuizen op jagen. **2** Tijdens de inventarisaties maakte de vleermuis geen gebruik van holten onder de dakpannen, nabij de dakkapellen en de gevels. Dit duidt erop dat het complex niet gebruikt wordt als kraamverblijfplaats en/of zomerverblijfplaats.

Vogels - Gierzwaluwen

Gierzwaluwen zijn kort in Nederland, globaal tussen laatste week april tot begin augustus. Dan vertrekt deze soort weer naar Afrika. Elk broedpaar heeft elk jaar hetzelfde nest, dus op dezelfde plek. Vandaar dat de nestplaats het hele jaar beschermd is. Bij een vermoeden van een nestplaats, te zien door rondvliegende exemplaren, is het noodzakelijk in het juiste jaargetijde een onderzoek uit te voeren. In de periode dat de gierzwaluw jongen heeft, kan er het beste geïnventariseerd worden. Doordat de jongen gevoerd worden, vliegt de gierzwaluw frequent in en uit het nest / holten in huizen. Dit kan zijn onder dakpannen of andere ingangen in de gevels van huizen.

De mogelijke invliegopeningen, welke in de Quicksan, zijn aangegeven, zijn op 19 juni 2 uur lang geobserveerd. Gierzwaluwen vlogen weliswaar hoog over, maar maakten geen gebruik van het complex. Ook bij de ochtendinventarisatie op 26 juni zijn geen waarnemingen vastgesteld op, in of direct in de buurt van het complex.

Foto 18 en 19: Aansluiting dakkapellen en vorsten met pannendak met mogelijk invliegopeningen. (foto Botani-Specialist)

Vogels - Mussen

De voortplantingsbiotoop van de huismus is in de regel te vinden in allerlei menselijke bebouwing zoals onder dakpannen, in kieren en gaten in de muur. Ook zijn nesten bekend in holten van bomen, in klimop of dichte struiken.

Buiten de broedperiode (zomer en winterbiotoop) zijn deze vogels te vinden in struiken, begroeide gevels in de buurt van kruidachtige begroeiingen (zaden) en zandige plekken (voor het nemen van een zandbad).

Tijdens de inventarisaties op 8 mei, 19 juni en 26 juni zijn waarnemingen vastgesteld van de huismus. Waargenomen zijn exemplaren in de struikbeplanting naast het steegje aan de achterzijde van het complex en de beplanting naast de Zadel.

Zingende mannetjes zijn waargenomen op de goten van het complex Stijgbeugel 2-30 aan de achterzijde (oostkant).

Mogelijke invliegopeningen bij de dakpannen en holten / gaten in de gevel zijn gecontroleerd visueel en met een digitale endoscoop.

Er is, bij het complex, geen enkele waarneming gedaan van in- en uitvliegende exemplaren.

Foto 16: Aansluiting dakgoot en onderste rij dakpannen met mogelijk invliegopeningen / nestlocatie voor huismussen of vleermuizen. (foto Botani-Specialist)

Foto 17 en 18: Aansluiting aansluitingen goot met gevel of regenpijp met mogelijk invliegopeningen. (foto Botani-Specialist)

6 Aanbevelingen

6.1 Algemene zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit betekent onder meer dat een initiatiefnemer zich tijdig op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen van het plan. Bij de uitvoering moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkómen van verontrusting of verstoring in de kwetsbare perioden zoals de broed-/voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De kwetsbare perioden kan per soortgroep verschillen. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien werkzaamheden uitgevoerd worden, geeft realisatie gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar meestal geen problemen. Vaak is het voldoende om rekening te houden met de broedtijd (15 maart-15 juli / huismus tot 15 aug). Als bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare periode van de soorten, is het van belang om tijdig de biotopen ongeschikt te maken voor bewoning. Dit kan door vegetatie kort te houden, struik en boombeplanting te verwijderen en gaten bij met name de dakkapellen te dichten. In de dakgoten kunnen tijdelijk gootegels geplaatst worden.

6.2 Effecten verbouwing

In onderstaande tabel is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten een beschrijving gegeven van de mogelijke effecten als gevolg van het voornemen om de achtergevel en dak te veranderen.

Soortgroep	Mogelijke effecten op beschermde organismen	Toetsing vereist
Algemene broedvogels (nest beschermd tijdens broedperiode)	De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van algemene broedvogels, zoals mees of spreeuw. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van broedvogels indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van huismus en / of gierzwaluw. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van huismussen en gierzwaluwen indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden.	Ja
Grondgebonden zoogdieren algemeen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten door het plaatsen van steigers, matereel en bouwmaterialen.	Nee
Vleermuizen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot beschadigen en / of vernielen van verblijfplaatsen en het doden of verwonden van individuen van gebouwbewonende soorten. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van vleermuizen indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Het gebruik van netten rondom stijgers kunnen belemmerend zijn voor uit- en invliegende vleermuizen. Het gebruik van kunstverlichting in de active (vlieg)periode van vleermuizen kan leiden tot verstoring (half uur voor zonsondergang t/m half uur na zonsopkomst)	Ja
Amfibieën / reptielen en algemene soorten	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende vrijgestelde soorten (bijlage 1) door het plaatsen van steigers, matereel en bouwmaterialen.	Nee

6.3 Overtreding en verbodsbepalingen

Vogelrichtlijn soorten zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming. In artikel 3.1 staan de volgende verboden omschreven:

- Lid 1 - vogels te doden of te vangen;
- Lid 2 - opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- Lid 3 - eieren rapen en deze onder zich te hebben;
- Lid 4 - opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijk invloed op de staat van instandhouding.

Bij de werkzaamheden aan de gevel, dak en tuin kunnen er overtredingen plaats vinden volgens lid 1,2 en 4. Het gaat hier om de volgende soorten welke hier mogelijk voorkomen: huismus, spreeuw, mees en gierzwaluw. De nesten van de huismussen en gierzwaluwen zijn het jaarrond beschermd. Deze vallen onder categorie 2.

Habitatrichtlijn soorten zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming. In artikel 3.5 staan de volgende verboden omschreven t.a.v. dieren en planten:

- Lid 1 - opzettelijk doden of te vangen;
- Lid 2 - opzettelijk verstoren;
- Lid 3 - eieren van dieren te vernielen of te rapen;
- Lid 4 - voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Lid 5 - beschermde planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Bij de werkzaamheden aan de gevel, dak en tuin kunnen er overtredingen plaats vinden volgens lid 1,2 en 4. Het gaat hier om de volgende soort welke hier mogelijk voorkomen: diverse soorten vleermuizen.

Nationaal beschermde soorten behoren bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De beschermde status staat als volgt beschreven:

- 1** Onverminderd [artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid](#), is het verboden:
 - a.** in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b.** de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- c.** vaatplanten van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
- 2** [Artikel 3.8](#), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a.** in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b.** ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c.** ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d.** ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h.** in het algemeen belang, of
 - i.** bestendig gebruik.
- 3** De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent een algemene zorgplicht (artikel 1.11).

- 1 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- 2 De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Houd tijdens de werkzaamheden altijd rekening met de algemene zorgplicht: werk in één richting, de richting waarin soorten kunnen vluchten; werk zorgvuldig met materialen zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van (alle) flora en fauna optreedt.

6.4 Waarnemingen beschermde soorten tijdens werkzaamheden

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen, dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze soort(en) zo veel mogelijk te voorkomen. Advies van een ecooloog is dan belangrijk. Het is mogelijk dat hier dan alsnog een ontheffing Wet natuurbescherming nodig is. Het volgen van de procedure volgens het werkprotocol en het invullen van het ecologisch logboek draagt bij tot het zorgvuldig handelen (zie bijlagen).

7 Literatuur en Informatie

- Website Provincie Utrecht <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurnetwerk-nederland-nnn>
- <https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten>
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>
- Nationale Databank Flora en Fauna <https://www.ndff.nl/>
- Waarnemingen.nl:
https://waarneming.nl/fieldwork/observations/explore/?end_date=2020-05-20&exclude_own=true&location=1866
- Quickscanhulp <https://app.quickscanhulp.nl>
- www.soortenbank.nl
- www.ravon.nl
- <http://www.vogelatlas.nl/>
- <https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>
- <http://www.ecologica.eu/natuurwetgeving.html>
- Stadsnatuur maken – Nai 010 Uitgevers

Bijlage 1

Werkprotocol hoort bij dossiernr. : SOFF20200709HB

Project	: Stijgbeugel 32
Opdrachtgever	: Mevr. B. van Veen / Dhr. A. Fraay
Werkzaamheden	: Renovatie dak en achtergevel
Werkzaamheden uitvoeren	: september 2020 – maart 2021
Startdatum	:
Hoofdaannemer	:
Contactpersoon	:
Bouwbedrijf / -bedrijven	:
Uitvoerder(s)	:

Uitvoering is in principe mogelijk met instemming / verklaring van de gemeente Leusden of een Wnb-ontheffing. Het is aan te raden een kopie van de verklaring of ontheffing van de gemeente Leusden, deze rapportage, het Ecologisch Werkprotocol en de Quicksan van Botani Specialist op het werk aanwezig te hebben en alle partijen hierover in te lichten.

Onderwerp	Maatregel
Locatie	In holten onder de dakpannen, naast de dakkapellen, bij de goten en nabij de platte daken zijn geen verblijf locaties aangetroffen van vleermuissoorten, gierzwaluwen en mussen.
Voorafgaand aan de sloop	Uitvoeren mitigerende (verzachtende) maatregelen: • mogelijke invliegen van vleermuizen of vogels voorkomen door bij vleermuizen bouwlampen te ontsteken en daarna • openingen in het dak ongeschikt maken als vliegopening; • verwijderen onderste rij pannen ca. 1 week voor de werkzaamheden; • periode augustus-half oktober.
Tijdens de sloop	Zorgvuldig handelen: • periode na of voor de broedperiode (september - half maart); • indien mogelijk gefaseerd werken; • niet de hele gevel afdekken met bouwnetten; • bij onverwachts aantreffen van zoogdieren en/of vogels: staken van de werkzaamheden tot een bevredigende oplossing is gevonden; inschakelen deskundige.
Na de sloop en opbouw	Tijdens de bouw of achteraf: permanente voorziening aanbrengen voor genoemde soorten (optie); Functionele leefomgeving Handhaven beplanting rondom de erfgrans.
Raadplegen deskundige	Vooraf aan (en soms tijdens) de uitvoering van bovenstaande activiteiten een deskundige inschakelen, waarmee wordt voldaan aan de zorgplicht.

Bijlage 2

Ecologisch logboek

Project Stijgbeugel 32 te Leusden

Handeling	Datum	Locatie	Communicatie aanwezig/tel. /whatsapp/ foto/e.d.	Paraaf (ecol.) toezicht houder	Bijzonderheden/opmerkingen acties/afspraken